

קובץ

האור לחיים

שנה רביעית

מאמרים ושיחות
מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת ויגש תשפ"ב

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
17:44	17:12	* 16:21	
17:39	17:09	16:17	ת"א
17:39	17:08	16:17	חיפה
17:44	17:12	16:21	ב"ש
		16:01	* לנוהגים 40 דק':

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת ויגש תשפ"ב

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחר" - חומש בראשית

1 הניסיון - כמנוף לעליה

פרשה למעשה:

6 נקודה טובה - עוקרת את השנאה

10 ישראל אע"פ שחטא - ישראל הוא

10 סכנת חיים - ובלבד שלא לבייש

13 הנקודה הפנימית - חיישני האדם

18 שלוחו של אדם

20 הוא המושל, הוא השליט - יוסף הצדיק שולט ביצרו

24 מפגש יעקב אבינו עם יוסף

הניסיון - כמנוף לעליה

שחרבו אינה נשלפת, מבין שלפנוי עומד אדם צדיק. תסתכל בפנוי ותראה פנים קדושות, שלא דבקה בהם כל טומאה, ותסיק מיהו האיש.

עוד צריך להבין, הכתוב אומר: "ולא יכלו אֶחָיו לְעַנּוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנָיו" (בראשית מה, ג). שבטי י-ה הם אנשים ישרים, מיושבים בדעתם, חיים בחשבון, אין אצלם מושג של בהלה. מה פשר הבהלה שתקפה אותם כאן?

אלא, "הכל בחזקת סומין עד שהקב"ה מאיר את עיניהם" (בראשית רבה נג, יד). אם הקב"ה החליט להעלים מעיני האחים את זהותו של יוסף - הם לא

וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֶחֱיָכֶם אֲשֶׁר מִכְרַתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה (בראשית מה, ד).

ישנה שאלה עצומה על השבטים הקדושים: איך לא העליתם על דעתכם שזה יוסף, הרי אתם רואים שלכל המצרים יש מראה פנים שונה ממראה פנוי של האיש המדבר אליכם! וכי אינכם רואים שפנוי הם פנים של איש קדוש וצדיק, פנים של אדם שלא טימא את עצמו בתועבות מצרים?

יתירה מזו, חז"ל

(פסיקתא זוטרותא בראשית מד, יח) מספרים, שכאשר ניגש יהודה ליוסף, "בא לשלוף חרבו ואינה נשלפת, אמר: זה צדיק הוא". יהודה, שמבחין בפלא

"הגעתי למדרגה

שהגעתי דווקא

משום שמכרתם אותי

מצרימה ודהיה עלי

לעמוד בפני ניסיונות

רוחניים קשים"

שמכרתם אותי מצרימה והיה עלי לעמוד בפני ניסיונות רוחניים קשים. הצלחותיי אלו - הן שגידלו והרימו אותי.

כאשר הקב"ה מעמיד בן אדם בפני ניסיון במקום להישבר ממנו, וליפול למטה - עליו להשתמש בו כמנוף לעלייה! הקב"ה - שהוא "א-ל אַמּוּנָה וְאֵין עֹל" (דברים לב, ד) - אוהב אותך ושולח לך איתות משמים. תזכורת, שאם תבין אותה, תתקן את הטעון תיקון ותגייס כוחות לעמוד בניסיון - ובכך תעלה מעלה מעלה!

יוסף הצדיק השכיל להבין שכל המשברים שפקדוהו במצרים, באו כדי לתקן את מה שנאמר עליו: "הוא נָעַר - שהיה עושה מעשה נערות,

יזהו אותו גם אם יעמדו אל מול עיניהם כל הסימנים וההוכחות שבעולם.

הבהלה שתקפה את האחים היתה, מכך שהם נוכחו לראות שיוסף שמר על קדושתו וטהרתו למרות שחי בתוך טומאת מצרים. ומעתה, הם הסיקו בקל וחומר, שאם הם לא היו מוכרים אותו, ובמשך עשרים ושתים השנים יוסף היה נשאר צמוד לאביו הקדוש ולומד איתו תורה, בוודאי שיכול היה להעפיל למדרגה גבוהה פי כמה וכמה ממה שהגיע אליה בתוך מצרים!

כלפי הכאב הזה, עונה להם יוסף: "אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר מְכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה" (בראשית מה, ד). הגעתי למדרגה שהגעתי דווקא משום

לעילוי נשמת
שמואל בן דינה ז"ל

אלפי הבנות שלמדו תחת חסותו ופיקוחו.

באחת מנסיעותיו, לאחר שנחת בארצות הברית הרגיש הרב מחושים בגופו ונפל למשכב למשך מספר ימים.

הצטער הרב בלבו על "מידת הדין" המתוחה עליו. עד שכבר הגיע לארצות הברית כדי להחזיק את המוסד, ודווקא שם נפל למשכב. אולם מיד התעשת וקבע בלבו שכל מאן דעביד רחמנא לטב עביד (ברכות נט ע"א), כל מה שעושה הקב"ה לטובה הוא עושה. כנראה ה' יתברך רוצה שהדבר יעשה בדרך אחרת.

בינתיים, תושבי המקום הזמינו לרב רופא יהודי שיטפל בו. הרופא היה מבוגר לימים, מעל גיל שמונים, אך היה רחוק כרחוק מזרח ומערב משמירת תורה ומצוות, שום זיק של יהדות לא היה בו.

ניגש הרופא לטפל ברב פרדו וראה שהרב לובש ציצית. השתומם הרופא ושאל בפליאה: "וכי יש עוד אנשים

מתקן בשערו ממשמש בעיניו, כדי שיהיה נראה יפה" (רש"י בראשית לו, ב). כדי לתקן זאת, הציב אותו הקב"ה עשרים ושתיים שנים בתוך טומאת מצרים, ערוות הארץ, ועל ידי שהתגבר ושמר על קדושתו - התרומם אל על.

חז"ל דורשים את המילים "אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיקֶם אֲשֶׁר מְכַרְתֶּם אֹתִי" (שם מה, ד) - יישר כוחכם שמכרתם אותי, וכדוגמת המילים שאמר הקב"ה למשה כששבר את הלוחות (שמות לד, א) "אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתָּ", ודרשו חז"ל (דברים רבה ה, יג): "יישר כוחך ששברת".

יישר כוחכם שמכרתם אותי למצרים. שם עמדו לפני ניסיונות והצלחתי להתגבר עליהם. ובכך תיקנתי את חטאי, ודווקא זה הוביל אותי להתעלותי הרוחנית ולמדרגת הקדושה הגבוהה אליה העפלתי.

מנהל מוסדות "אור החיים" לבנות בעיר בני ברק, רבי משה פרדו זצ"ל, היה טס מידי שנה לארצות הברית כדי להתרים נדיבי עם לצורך החזקת

למכור את החנות ולהקדיש את כל לבי ונשמתי לטובת פיתוח המוסד והחזקתו".

לרבי משה פרדו לא היו ילדים, ורגיל היה לומר שהתלמידות הן בנותיו. הוא נכנס להחזקת המוסד בכל לבו ונשמתו, אסף כספים מיהודים עשירים בכל קצוות תבל ופיתח את המקום ממוסד של שלושים בנות, למוסד בו לומדות כשלושת אלפים בנות, בתוך קמפוס ענק עם בנייני מגורים וכיתות לימוד. ה' יתברך נתן לו חן מיוחד, וכל מי שהיה שומע על המוסד היה מתפעל ותורם בנפש חפצה.

סיים רבי משה פרדו את דבריו לרופא ואמר: "ובכן, נוכחת לגלות שגם אני מתקדם לעבר היהדות ולובש ציצית

שהולכים עם הבגדים האלה? אני זוכר לפני שבעים שנה שסבי הלך עם הבגדים הללו..."

הרב לא איבד את עשתונותיו וענה לרופא בקור רוח: "היום כולם מתקדמים, בני אדם מתקרבים לעבר היהדות, ואף אני בין המתקדמים". סיפר הרב לרופא, שבתחילה היה לו מפעל ענק בתל אביב לאביזרי ביגוד, ומידי פעם היה מגיע אליו תלמיד חכם לבקש תרומה למוסד לבנות רחוקות משמירת תורה ומצוות, שמטרתו לשמור על הבנות לבל ילכו לבתי ספר חופשיים ויעזבו חלילה וחס את היהדות.

"הייתי נותן תרומות גדולות וחשובות לטובת אותו מוסד", סיפר הרב פרדו, "עד שיום אחד קיבלתי החלטה

לרב שהוא עשיר גדול וערירי, ללא אשה וילדים, והוא רוצה לזכות להיות שותף במוסד הזה. "אני מקדיש את כל כספי למוסד", אמר הרופא.

הנה כי כן, אותה נסיעה לארה"ב שנראתה ככישלון, מאחר והרב פרדו נפל למשכב, הפכה להיות לישועה גדולה, כאשר אותו רופא שבא לטפל בו בחוליו, תרם למוסד סכום כסף גדול.

ללמדנו שאין ה' יתברך מביא רעה לאדם, אלא גם בדבר שנראה הגרוע ביותר טמונה טובה גדולה.

ומניח תפילין. גם אתה יהודי, תתקדם גם אתה!" נתן לו הרב במתנה תפילין מהודרות וביקש ממנו שיניחם בכל יום.

דברי הרב נכנסו ללבו של הרופא, והבטיח שבכל יום יניח את התפילין ויתקדם לעבר היהדות.

והנה לאחר שלוש שנים החליט הרופא לבקר בארץ ישראל, וביקש לראות את מוסד "אור החיים" לבנות שעליו שמע מהרב פרדו. הרב קיבלו בסבר פנים יפות וסייר עמו בכל בנייני המוסד. הרופא התפעל מאוד וגילה

נקודה טובה - עוקרת את השנאה

גם אדם רע מעללים יכול להיות אדם נאמן, ישר או אציל. אומנם הוא לא בסדר בתחומים מסוימים, אבל יש בו גם חלקים טובים.

כשאדם יושב וחושב ומוצא את הנקודות הטובות בזולת, וניגש אליו תוך שהוא מהרהר בדברים הללו - הוא יצליח לעקור את השנאה שלו כלפיו, וכן את השנאה שיש בליבו של חברו, שהרי אמרו "פְּנִיִם הַפְּנִיִם לַפְּנִיִם כִּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם" (משלי כו, ט).

עצם המחשבה על מעשיו הטובים יוצרת ביניהם קשר לבבי. מין תקשורת סמויה, קשר פנימי מלב אל לב. קשר, שלא צריך עבורו לא פלאפונים, לא פקסים ולא מיילים. מקבלים את התדר ישר אל תוך הלב, אני מרגיש שפלוני זקוק לי, הלב שלי אומר לי.

רבי נחום שאדיקר זצ"ל, אביו של רבי שלמה זלמן בהר"ן, שבנה כמה

וַיִּגַּשׁ אֱלֹהֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יְדָבָר
נָא עֲבַדְךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנָי וְאֵל יַחַד אֶפְדֶּךָ
בְּעֲבֹדְךָ כִּי כְמוֹךָ כְּפַרְעֹה (בראשית מד, יח).

מהו 'אֱלֹהֵי'? לשם מה נכתבה התיבה הזו?

אלא - אומר ה"אור החיים" הקדוש - ביקש יהודה להוריד את שנאת המלך אליהם, לכן מילא את ליבו באהבה גדולה כלפיו והגיש את עצמו ואת ליבו אליו.

הוא היה בטוח שאם בליבו יחליט שהוא טוב ועדין, גם המלך ירגיש כך, וייחסו אליהם יתהפך!

ואומנם, אהבתו של יהודה נכנסה מלב אל לב, ועל ידי כך נכמרו רחמיו של יוסף על האחים.

אם יש לאיש אויב והוא רוצה לקרבו ולבטל את השנאה שביניהם, יוכל להשתמש לצורך העניין בפטנט מופלא, גילוי מיוחד שגילו לנו רבותינו בנבכי הנפש: עליו לחפש בו נקודות שבאמת ראוי לאהוב אותו בזכותן.

על מעלליו אפילו לרבי נחום, אבל פעם אחת הוגדשה הסאה. גרונצ'י הלשין על מיישהו והוא נכלא לשנתיים, אחר קיבל מכות רצח ושלישי - כל רכושו נלקח ממנו. יותר לא היה שייך להמשיך.

פנו אל הרב ואמרו לו: "רבנו, עד כה לא סיפרנו, אולם הגיעו מים עד נפש. איננו יכולים להמשיך לחיות עוד במחיצת האיש הרע הזה, שהורס את חיינו".

התפלא הרב: "ר' גרונם? זהו גרונצ'י גיציס שאתם מדברים עליו? ככה, ואני לא שמעתי מאומה..."

בשבת הקרובה עלה הרב לתורה ל'שלישי'. כמנהגו תמיד נשאר על יד התיבה במשך הקריאה כולה. לקראת 'שישי' כבר נעמד גרונם במקומו, מוכן ומזומן לעלייה 'שלו'.

הרב, שהיה איש אמת, הזדקף במקומו והכריז: "אתה הוא גרונם הרשע שכולם רועדים מפניו? הלא כתוב 'לא תגורו מפני איש' (דברים א, יז). חייב להיות כאן משפט צדק! אינך ראוי

שכונות מחוץ לחומות ירושלים, היה גאון וצדיק, ושימש כרבה של העיר שאדיק.

בעירו התגורר אדם בשם גרונם, שכונה גרונצ'י גיציס.

גרונצ'י היה מלשין שהטיל את אימתו על העיר כולה. על מה לא היה מספר? על מכירה שאינה מדווחת מספיק לצרכי מיסים, על בנייה לא חוקית, על מכירת סחורות מיובאות מבחוץ או על דיבורים של אנשים בחדרי חדרים שאפשר לפרשם בכל מיני אופנים. אנשים היו נאסרים ונענשים כתוצאה מן ההלשנות שלו, ולגרונצ'י לא היה איכפת מכלום.

הוא לא פרק עול מצוות. חלילה לו מעשות כן. מגיע היה להתפלל שחרית וערבית בבית הכנסת. הציבור היה כל כך מפוחד ממנו, עד שהגבאים דאגו לקרוא לו לעלות לתורה תמיד בעלייה החשובה ביותר בעיניו - 'שישי'. על פחות מזה לא הסכים להתפשר.

תקופה ארוכה פחדו האנשים לספר

להגיע עוד לפני שתשקע השמש.
לאחר נסיעה ארוכה הגיעו לשם,
וכשראו מרחוק את גרונצ'יק, הבינו
שנפלו בפח שטמן להם.

הוא התקרב אליהם ביחד עם קבוצת
אנשים גדולה. כולם היו בריונים ואחזו
בידיהם גרזנים. הם התקרבו אל הרב
בעיניים רושפות שנאה וזעם.

העגלון החל לרעוד כולו. "כבוד הרב,
מה עושים כעת?" הוא עצם את עיניו,
ודמיין את התסריט הנורא מכל
מתחולל.

כשלא שמע שום קול פקח את עיניו,
והנה הבחין בדבר פלא.

גרונצ'יק ניגש, השליך את הגרזן שבידו,
ונפל לרגלי הרב: "רבנו, חטאתי,
חטאתי, אני הרשע ואני מתנצל
ומבקש שיתן לי דרך תשובה."

לעלות לתורה, ואם כך - לא תעלה!"
הרב היה תקיף בדעתו, ובתקיפותו.

גרונם קצף מזעם. הוא לא התכוון
לוותר, כמובן. יצא מבית הכנסת נחוש
בדעתו להשיב לרב מנה אחת אפיים.

האנשים בבית הכנסת רעדו מרוב
פחד ואימה. מי יודע מה יעולל כעת?

אולם חלף יום ועוד יום, ודבר לא קרה.

באחד הימים הגיעה משלחת של שני
אנשים מכובדים, בעלי זקנים ארוכים,
להזמין את הרב, שהיה מוהל מומחה,
לערוך להם למחרת ברית בכפר רחוק
שבו התגוררו.

הרב נענה לבקשתם בחפץ לב, ומיד
למחרת השכים קום, לקח איתו את
משמשו ושניהם נסעו לאותו כפר
מרוחק. הם יצאו מוקדם כדי שיספיקו

לעילוי נשמת

רבקה בת שמחה ז"ל

אותו. כל מה שעשיתי לו לא נבע משנאה, ההיפך - כוונתי הייתה לטובתו, כדי לקלף ממנו את הרוע שיש בו. ריבונו של עולם, אני אוהב אותו באמת, אני אוהב אותו! מלאתי את ליבי בכל כך הרבה אהבה אליו, וברגע שכך עשיתי - מיד הסתלקה כל שנאתו. אהבתי נגעה לליבו, וגם הוא התמלא באהבה גדולה אליי".

ומה אירע כתוצאה מכך? הוא עזב את דרכיו הקלוקלות, התחטא לפני ה' ונעשה ר' גרונום, יהודי לשם ולתפארת.

והרב אמר: "מבין אני כי אין כאן ברית. רציתם רק להביא אותנו לכאן... בוא ר' גרונום, עלה לעגלה ותחזור איתי הביתה", ושניהם חזרו.

בהזדמנות הראשונה בירר המשמש האם מעשה ניסים אירע כאן?

אמר לו הרב: "היודע אתה איך הצלחתי? באותו רגע שבו הבחנתי בגרונום בא אלי לרוצחני נפש, התמלאתי עליו ברחמים גדולים, ואמרתי: 'ריבונו של עולם, אני אוהב

ישראל אע"פ שהטא - ישראל הוא

וְנֹאמֶר אֶל אֲדֹנָי לֹא יוּכַל הַנַּעַר לְעֹזֵב אֶת אָבִיו וְעֹזֵב אֶת אִמּוֹת (בראשית מד, כב).
את אבינו שבשמים, ואת האמונה והבטחון בו - לא נעזוב לעולם.

ישראל אף על פי שחטא ישראל הוא" (סנהדרין מד ע"א), בכל יהודי טמונה ובווערת האמונה בבורא יתברך, רק צריך להאיר אותה, "אם תַּעֲרִוּ וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הָאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֹץ" (שיר השירים ב, ז).

ישראל אע"פ שהטא - ישראל הוא

ישראל אע"פ שהטא - ישראל הוא

ישראל אע"פ שהטא - ישראל הוא

סכנת חיים - ובלבד שלא לבייש

הרעה.

אתה יכול להשאיר אותי פה - אמר יהודה - "וְעַתָּה יֵשֶׁב נָא עִבְדְּךָ" (שם מד, ג) - אם אתה מחפש עבדים אני הרבה יותר טוב, שהרי אני "גֹּוֹר אֶרְיָה יְהוּדָה" (שם מט, ט) - הנני הרבה יותר גיבור וחזק

וְלֹא יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצָבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאֵנוּ כָּל אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְנַדֵּעַ יוֹסֵף אֶל אָחִיו (בראשית מה, א).

יוסף הצדיק התווכח עם יהודה ואחיו עד שהרגיש שכמעט וכלתה אליו

וזה לקח גם הוא שני אבנים ועשה מהם חצץ בדיוק כמו יהודה. התפלא יהודה ואמר בלבו: "לא יתכן! אין אצל הגויים גבורה כזו! זו גבורה אלוקית. ודאי שהילד הזה - מזרע בית אבא הוא".

שערה היתה לו ליהודה כנגד לבו, וכשהיה כועס הייתה מזדקפת וקורעת את כל בגדיו, ודם היה מבצבץ ממנה. כעת, בכעסו של יהודה, ניתז דם על יוסף.

אתה ממלא אותי דם - אמר לו יוסף - אהה... רגילים אתם בדם, הרי שחטתם שעיר עיזים והבאתם אותו לאביכם... אז מה בעצם הבעיה? למה שלא תעשו כך גם עם בנימין?

ושוב התפלא יהודה - מנין לו ידיעות כאלו?

מבנימין אחי. אבל את בנימין מוכרחים לשלוח!

דע לך - הוסיף להזהיר - אנחנו לא נשאר אבן אחת במצרים! איננו בני אדם פשוטים. ככל הנראה לא שמעת מי זאת המשפחה שלנו, אולי לא קראת בעיתונות, אולי לא למדת היסטוריה, אבל שניים מאיתנו הרגו עיר שלמה. וגם כעת נוכל להרוג את כל המצרים. אם לא תשלח את הנער, נחריב את הארץ כולה!

הוא גם הדגים לו את כוחו. מתואר במדרש (בראשית רבה צג, ו) שלקח יהודה שני סלעים גדולים שהיו בבית יוסף, הרים אותם והכה אותם זה בזה עד שנעשו חצץ וכל בית יוסף התמלא באבק. היתה זו גבורה גדולה שאין כדוגמתה, אולם יוסף רמז למנשה בנו,

כשנכנסו האחים לחדרו בפרטיות, הם היו עלולים להורגו! (בראשית רבה צג, ט)
 למרות זאת, לא רצה יוסף לבייש מול כולם, וקיים בעצמו את דברי רבותינו (בבא מציעא נט ע"א) נוה לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים!

יוסף הצדיק למד זאת מרחל אמו. גם היא סיכנה את עצמה כדי לא לבייש את אחותה! כמוה הוא מסכן את עצמו ומכניס את עצמו לספק מיתה, ובלבד שלא לבייש את אחיו.

בשלב זה באו אל יוסף כל שרי מצרים והפצירו בו לשחרר את בנימין ולתת לאחים ללכת. הַטָּרֵם תַּדַּע פִּי אֶבְדָּה מִצְרַיִם...

כשהבין יוסף שאין עוד ברירה, והאחים מסוגלים להחריב את כל מצרים, ביקש להוציא כל איש מעליו ולהכניס את אחיו לחדרו הפרטי.

סיכון גדול סיכן יוסף את עצמו במעשה זה. כל זמן שהיה עם שומרי מצרים ובניו מנשה ואפרים הוא עוד יכול היה לתמרון ולהציל עצמו, אך

הנקודה הפנימית - חיישני האדם

בצדקות וביראת שמים!

בכל יהודי יש כוחות נפש לעמוד בכל ניסיון ששולחים לו משמיים. כל יהודי יכול לעמוד בניסיונות, אם רק ירצה באמת. הוא לא יוכל לטעון "לא יכולתי..." כי זה לא יהיה נכון, ויוסף הצדיק יוכיח.

אם כן, "אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה...", אין תירוצים ואין טענות ומענות. "לכשיבוא הקדוש ברוך הוא, ויוכיח לכל אחד ואחד לפי מה שהוא, על אחת כמה וכמה!"

אחי יוסף "לא היו יכולים לעמוד בתוכחתו".

ולכאורה, יוסף הרי רק אמר "אני יוסף, העוד אבי חי", והיכן מצאנו תוכחה בדבריו?

אלא, לכאורה שאלתו של יוסף אינה מובנת. הרי הוא כבר שמע שאביו חי, ויש חזקת חיים. אם השאירו אדם חי,

ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו (בראשית מה, ג).

במדרש (בראשית רבה צג, י) מובא: "אבא כהן ברדלא אמר: אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה... יוסף קטנן של שבטים היה, ולא היו יכולים לעמוד בתוכחתו, שנאמר: 'ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו', לכשיבוא הקב"ה ויוכיח לכל אחד ואחד לפי מה שהוא, שנאמר (תהלים נ, כ"א) 'אוכיחך ואערכה לעיניך', על אחת כמה וכמה".

נבאר בס"ד את דברי המדרש: יוסף אמר לאחים "אני יוסף אחיכם", אחיכם - כמוכם. כל התורה שאתם לומדים - גם אני לומד. כל המנהגים שנוהגים בבית אבא - גם אני נוהג.

בשומעם את דבריו, נבהלו האחים, כי ראו עד כמה יכול אדם לעמוד בניסיונות נוראיים. עשרים ושתים שנה הוא שם לבד, זרקוהו נער, בלי כלום, והוא נשאר שלם בתכלית,

לא נגעו לליבכם. לא נמנעתם מהמכירה כדי שלא לגרום לאבא צער נורא כזה שעלול היה להביא למותו. ומה קרה עכשיו, שאתם חוששים כל כך לצער את אבא!?

לכל אחד מאיתנו ישנם 'חיישנים' פנימיים, נקודה פנימית שמאותתת ומזהירה - 'הישמר לך, המעשה הזה אסור! ההתנהלות הזאת לא ראויה, זהירות!'

האיתות מסמן: חבל, אל תדבר לשון הרע... חבל, אל תכעס... אל תיקח רכוש שלא שייך לך... אל תבזבז את הזמן... שמור על עניך, שמור על קדושתך וטהרתך!

לפעמים האדם דוחה את הנקודה הפנימית, וממציא תירוצים לעצמו - 'מה פתאום, מה בכלל הבעיה בזה? זה ודאי מותר!'

הוא מתארח אצל מכרים, שהכשרות בביתם אינה מהמהודרות. החיישנים מאותתים לו: 'אל תאכל את הדבר הזה! תתאפק קצת, תכניס לפיך רק

חזקה שהוא ממשיך לחיות (יעוין בשולחן ערוך יו"ד סימן שצו סעיף ב), ואם כן, מדוע שב יוסף ושואל "העוד אָבִי חַי?"

עוד יש להבין, מניין יכולים האחים לדעת - בהיותם בעיצומה של השיחה עם יוסף במצרים - האם אביהם עדיין חי באותה שעה? וכי התקשרו אליו בפלאפון לשאול לשלומו?...

אלא ודאי, לא היתה זו שאלה כי אם תוכחה נוקבת.

יהודה טען כל הזמן: אם נשאר אצלך את בנימין, 'וְהָיָה כְּרֵאוֹתוֹ כִּי אֵין הַנֶּעֱרָר וְמֵת וְהוֹרִידוּ עֵבֶדְךָ אֶת שְׂיֵבַת עֵבֶדְךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׂאֵלָה" (בראשית מד, לא). איך נגרום לאבא את הצער הזה?! אנא, תחוס על אבא! הוא עלול למות מרוב צער על אוברן בנו בנימין.

על כך בא יוסף ומוכיח את אחיו: "העוד אָבִי חַי?" האם אבא המסכן נשאר בחיים? למה לא דאגתם לחייו של אבא כשמכרתם אותי? הרי בזמן שמכרתם אותי לישמעאלים, התחננתי בפניכם שתרחמו עלי, לא בשבילי אלא למען אבא, אבל תחנוני

"אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום
התוכחה!"

זהו שרמזו יוסף לאחיו: למה לא
הפעלתם את חיישני הרחמנות
וההתחשבות בצערו של אבא, כאשר
מכרתם אותי? אילו הייתם עושים
זאת, הייתם מונעים את הגזרה הנוראה
של עשרה הרוגי מלכות, ואף את
חורבן בית המקדש!

ואכן, "לא יָכְלוּ אֶחָיו לְעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי
נִבְהָלוּ מִפָּנָיו" - התוכחה היתה קשה,
כזו שאין תשובה עליה!

בואו נפעיל את החיישנים הקדושים
שלנו, ונזכה להינצל ביום פקודה.

והנה לשון המדרש: "אוי לנו מיום
הדין אוי לנו מיום התוכחה".

מה פשרו של כפל הלשון?

אדם עלול לחשוב: 'אעשה עוון פלוני,
ואם ישאלו בשמים למה עשיתי,
אתרץ שהיה הדבר רק ספק-איסור,
והיה קצת מחמת אונס, ומחמת כבוד
הבריות...!', כך עורך הוא לעצמו

מאכל ומשקה שהם מהדרין לכל
השיטות...!

'לא, זה מותר', עונה האדם לנקודה
הפנימית. 'אפשר להקל בחלב נוכרי,
ויש כאן ספק ספיקא, לא חייבים
להחמיר כל חומרא...'

מה קרה, האם החיישנים שלו נפגמו?
האם הם לא מאותתים לו איתותי
אזהרה, שיישמר לנפשו?

הם לא נפגמו, הם מאותתים לו ומנסים
לדבר איתו, הבעיה היא שהוא לא מוכן
לשמוע ולהקשיב להם.

זה מסוכן!

כל אדם צריך להיזהר, להקשיב היטב
לחיישנים שלו. רוצים לתת לך קפה
עם חלב נכרי? תבקש תה, תגיד
שאתה מעדיף להימנע מקופאין,
תמצא כבר איזו סיבה לסרב.

אתה לא רוצה, שבבוא יום הדין יוכיחו
אותך תוכחה גדולה - ניתנו לך
חיישנים, כדי שתעשה את הטוב ולא
תחטא, למה לא הפעלת אותם בזמן
אמת?

תריסר תירוצים...

אך בשעה שבא ביום הדין לפני הקב"ה, מלך מלכי המלכים, ועומדים סביבו מחנות מלאכי השרת, נופלת עליו בעתה גדולה, ובקושי יכול לפתוח את פיו, וכל שכן שאינו יכול לחפש תירוצים.

כך ביום הדין, בעת אשר "מְלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא דִין" (משלי כ, ח).

ומהו "יום תוכחה"?

גם כאשר יאזור אדם עוז, וינסה להשיב ולהצדיק עצמו - אם לא יהיו דבריו אמת לאמיתה, בדקדוק מוחלט, יסתרוהו בשמים מינייה וביה, "אוֹכִיחֶךָ וְאֶעֱרְכֶה לְעֵינֶיךָ" (תהלים ג, כא).

להלן מספר דוגמאות לכך:

בבית הדין יוכיחו את האדם: 'מדוע הפסדת שיעור תורה ביום פלוני ובשעה פלונית?'

יענה אותו אדם: 'לא היה לי כוח. עבדתי קשה לפני כן, והייתי עייף מדי.'

אך בית הדין נוזף בו: 'והרי רגע קל לאחר מכן התקשר אליך חבר, ומיהרת לצאת איתו לעיסוקים שונים. פתאום כן היה לך כוח?!'

בית הדין יוכיח את האדם: 'למה קנית לבגך תפילין פשוטות, שכמעט לא ראוי לברך עליהן? מדוע לא דקדקת שיהיו התפילין מעור בהמה גסה, עור אחד, על קלף בלתי משוח, שכתב סופר ירא ה' אמיתי, בקי ומנוסה, אלא הלכת לחנות וקנית תפילין כלאחר יד... ביקשת את התפילין הזולות

לעילוי נשמת

עליה לילי בת שמחה ז"ל

ביותר...'

'אין לי זמן', הוא טוען, 'אני מוכרח לרוץ לעבודה.'

אבל מיד כשהוא יוצא לרחוב, הוא פוגש את חברו, ואחרי ששאלו זה את זה לשלום, יש לחבר איזשהו סיפור ממש מעניין לספר לו על פלוני, מכר משותף שלהם. עשר דקות הם עמדו שם ודיברו. הוא הפסיד כמה 'קדישים' וכמה 'אמנים', וגם 'עלינו לשבח', כדי לשמוע דברי הבל.

אז יש לו זמן או אין לו זמן?

היום כבר תלו שלטים - "עלינו לשבח זו לא תפילת הדרך..."

אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה!

בשם הגאון רבי ישראל מסלנט זצ"ל מספרים, שפעם אחת נכנס לבית כנסת וראה אדם מהלך כה וכה, כאשר התפילין בראשו שמוטות לצד שמאל, ואינן נמצאות "בין עיניך" (דברים ו, ח), וממילא לא יצא אותו אדם ידי חובת הנחת תפילין.

מצטדק האיש בבושת פנים: 'מה יכולתי לעשות, הייתי שכיר ולא היה לי מספיק כסף. לא יכולתי לשלם עבור תפילין מהודרות...'

'אה, כן?' יטיחו בפניו, 'בוא נראה את ההכנות האחרות שלך לקראת יום הבר-מצוה. הלכת לאולם, אמרת שלא מספיקים לך סידורי הפרחים הסטנדרטיים של האולם. אתה רוצה עיצוב פרחים מיוחד על כל שולחן, ובמיוחד על שולחן הכבוד. אמרו לך, שזה יעלה עוד חמשת אלפים שקלים והסכמת.

'לפרחים שאין בהם חשיבות, וזורקים אותם אחר זמן קצר לאשפה - לזה היה לך כסף. ולהבדיל לתפילין שעומד הילד להניח עשרות שנים, ולקיים בהן את מצות הבורא - לזה לא היה לך כסף. רצית לחסוך בהוצאות, וקנית תפילין שהן ספק פסולות!'

בן אדם לא גומר את התפילה. רק אמרו קדיש, והוא בורח. למה? מה קרה?

זהו שאומר אבא כהן ברדלא: "אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה... לכשיבוא הקב"ה ויוכיח לכל אחד ואחד לפי מה שהוא, שנאמר, "אוֹכִיחֶךָ וְאַעְרֶכָה לְעֵינֶיךָ" (תהלים נ, כא), על אחת כמה וכמה."

פתאום הוציא האיש מראה מכיסו, והתחיל לבדוק בתשומת לב מרובה את... העניבה שלו. להשתמש במראה לצורך מיקום העניבה - זה כן, אך לצורך מיקום התפילין - לא?

שלוחו של אדם

וחס הוא גרם לכל העניין הזה, שהרי הוא שלח את יוסף ועל ידו נגרמה המכירה.

לכן, מלבד מה שדאג יעקב אבינו את דאגת יוסף, אם הוא מת או חלילה וחס נעשה כגוי לכל דבר, היתה ליעקב עוד דאגה, שמא הוא הגורם, ואדם הגורם לשני עוול חייב לעשות על כך תשובה וכפרה.

המהרי"ל נשאל אודות אדם ששלח את חבירו לעשות עבורו דבר מסוים, ובדרך תפסוהו גזלנים, שדדו ורצחו

וַיִּגְדּוּ לוֹ לְאֹמֶר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי הוּא מִשָּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם... וַיֵּדָא אֶת הָעֵגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשִׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם (בראשית מה, כו-כז).

בפרשה זו מסתיימת הטרגדיה הגדולה, שכמעט יכולה היתה להסתיים בדברים נוראים שאי אפשר לתארם, וזה בעצם היה פחדו של יעקב אבינו, שמחמתו "וַיִּמָּאֵן לְהִתְנַחֵם... כִּי יֵאָרֵד אֶל בְּנֵי אָבִל שְׂאֵלָה" (לעיל לו, לה). חשש יעקב שמא חלילה

בעל המשחטה שיתירו לו לשחוט לפחות שני ימים, אמר מרן שהוא לא מוכן לקחת על עצמו אחריות על חיי האנשים הללו. והוא על פי התשובה הנ"ל, שאם חס ושלום קורה דבר לשליח, יש למשלח לעשות תשובה וכפרה, כיון שיש לו חלק בכך.

"תִּתֶּן אָמֶת לְיַעֲקֹב" (מיכה ז, כ), יעקב אבינו היה מידת האמת, וזה מה שכאב ולא נתן לו להתנחם: 'איך עשיתי זאת, איך שלחתי את יוסף וגרמתי שיקרה לו כך?'

עד שבאו האחים והודיעו "עוד יוסף חי", ולאחר מכן "וַיֵּרָא אֶת הָעֵגְלוֹת אֲשֶׁר נָשְׁלַח יוֹסֵף", ראה יעקב שברוך ה' גם היראת שמים של יוסף לא נפגמה, או אז שמח יעקב שמחה גדולה וחזר לרוחו, "וַיִּתְחַי רַיְחַ יַעֲקֹב אֲבֵיהֶם".

אותו, רחמנא ליצלין, ושאל המשלח מה דינו, שהרי הוא היה הגורם בדבר, ויכול להיות שאם לא היה שולחו היה נשאר בחיים.

השיב לו המהרי"ל שעליו לעשות תשובה וכפרה ולקבל עליו את תיקוני התשובה, כיון שהוא היה הגורם להריגת חברו (יעו"י בסנהדרין עז ע"ב, וברמב"ם פ"ב מהלכות רוצח ה"ב).

ובספר "רבינו" (עמוד רה) מובא, שמרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל הביא פסק זה בשם ה"נודע ביהודה" (מהדורה קמא או"ח סימן לד), וה"כף החיים" (סימן תר"ג אות טו"ב).

ועל פי זה הורה מרן זצוק"ל לא לשלוח שוחטים למשחטה הנמצאת באזור התעשייה "עטרות", שבאותה תקופה היה מקום סכנה, ועל אף שהפציר

הוא המושל, הוא השליט - יוסף הצדיק שולט ביצרו

כששמע יעקב את שְׁרַח שרה את המילים: "עוד יוסף חי", קרא לנכדתו ושאלה: "מהו השיר הזה, מי חיבר אותו?"

"אני, סבא. כתבתי שיר על דוד יוסף..."

"יוסף נפטר מזמן. מדוע את משוררת הבלים כאלה?"

"אבל סבא, האם מוכרח להיות שאלו הם הבלים? האם אין שום סיכוי שיוסף חי עדיין, ויושב במצרים?"

אז נכנסו גם שאר האחים והצטרפו לשירתה: "עוד יוסף חי, ומושל הוא בארץ מצרים..."

בזכות שירתה של שְׁרַח התיישבה הבשורה על ליבו של יעקב, אולם עדיין: "וַיִּפְגַּע לְבָבוֹ פִּי לֹא הֵאֱמִין לָהֶם".

יעקב האמין אומנם שיוסף חי, אך לא האמין שהוא מושל במצרים ואין מצרים מושלת בו. מיד כאשר הבין

וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי הוּא מֵשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְגַּע לְבָבוֹ פִּי לֹא הֵאֱמִין לָהֶם. וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו אֶת כָּל דְּבָרֵי יוֹסֵף... וַיֵּרָא אֶת הָעֵגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף... וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם (בראשית מה, כו-כו).

עשרים ושתיים שנה סבור היה יעקב שיוסף בנו אהובו אינו בין החיים, ולפתע עומד הוא להתבשר כי "עוד יוסף חי", ולא רק זאת - אלא "הוא מֵשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם!"

כיוון שחששו השבטים שהבשורה המדהימה תזיק לאביהם המבוגר והתשוש, לא הודיעו לו אותה בפתאומיות, אלא שלחו את שְׁרַח בת אשר לשיר ולנגן לפניו, ולבשר לו את החדשות טיפין טיפין.

שְׁרַח נכנסה לביתו של יעקב ולאחר שנים ארוכות שבהן היה הבית כולו עטוף באבל, נשמע בו לפתע קול שירה.

ומתי נחה דעתו? כאשר ראה את העגלות ששלח לו יוסף, כדי לרמוז לו על עגלה ערופה. אז, כאשר הבין כי התרבות המצרית לא משלה בו והוא נותר בצדקותו ובטהרתו - "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב".

אומר המדרש (בראשית רבה צד, ג): "אמר להם [יוסף לאחינו]: אם יאמין לכם הרי מוטב, ואם לאו - אתם אומרים לו: 'בשעה שפרשתי ממך לא בפרשת עגלה ערופה הייתי עוסק?' ההוא דכתיב 'וַיֵּרָא אֶת הָעֲגָלוֹת, וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב'".

מתי ראה יעקב את בנו בפעם האחרונה לפני שנמכר לישמעאלים? כאשר שלח אותו לראות "אֶת שְׁלוֹם אֶחָיו וְאֶת שְׁלוֹם הַצֹּאן" (בראשית לו, יד), ואומרים רבותינו שבשעה שיצא יוסף

שבמשך כל השנים האלה חי יוסף בערוות הארץ, ובמיוחד כאשר שמע כי בשנים האחרונות הוא אף מכהן בה כמשנה למלך, החל לחשוש לשלומו הרוחני.

איך יכול יהודי ירא אלוקים להיות נשיאה של ארץ מצרים? מה קורה כאשר טקס הענקת דרגות קצונה לסגל המצרי נקבע ליום השבת? וכיצד משתתף הוא בסעודות בארמון? ומה יעשה אם בעיצומו של אירוע מלכותי תעלה לבמה זמרת? ייעדר מהטקס? יאכל לבדו? יקום וימחה?

"יוסף", יגידו כולם מסביב. "מה קורה לך? נראה לך שאתה חי במאה שערים? כאן ארץ מצרים!"

האומנם, תהה יעקב, עמד יוסף בכל פיתויי מצרים ולא נכשל בדבר?

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

האיש על נושא הכיכרות ולקח לו מעט לחם כדי להשביע את רעבונו, ובתגובה הוציא המותקף את סכיניו - והרגו.

על כך אומרים הזקנים: לו ראינו את האיש הזה, לא היינו מאפשרים לו להגיע למצב שפל שכזה, היינו מלווים אותו ובודקים שיש לו כל מחסורו.

כך, מתוך לימוד הלכות עגלה ערופה נפרד יעקב מיוסף.

והנה, טבע העולם הוא שקרובי הנפטר זוכרים היטב את שעותיו האחרונות, ואף משחזרים אותן שוב ושוב. במשך למעלה מעשרים השנים שחלפו, זכר יעקב את שיחתו האחרונה עם יוסף והיה חושב לעצמו כל העת, כך וכך לימדתי אותו. כך הקשה וכך תירצתי לו...

אין פלא אם כן שכאשר מסרו לו בניו את דברי יוסף: 'בשעה שפרשתי ממך לא בפרשת עגלה ערופה הייתי עוסק?' - מיד האמין להם, 'וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב'.

הרמז לפרשת עגלה ערופה לא רק

לדרכו, יצא יעקב עימו כדי לקיים מצוות לוויה. כשביקש יוסף להקל על אביו ואמר לו כי אין לו צורך בליווי, ענה לו יעקב: וכי קלה מצוות לוויה בעיניך? עמד ולימדו את פרשת עגלת ערופה והלכותיה.

ומהי פרשת עגלה ערופה?

אומרת התורה (דברים כא): "כִּי יִמָּצָא חָלָל בְּאֶדְמָה" אם אירע ומצאו חלל - מת באדמה, ואין יודעים מי היכהו, יוצאים כל זקני העיר, "וַיָּצֵאוּ יִקְנִיָּה וְשִׁפְטִיָּה" (שם, ב), ולאחר התהליך המפורט בפסוקים - סומכים הזקנים ידיהם על העגלה ערופה, "וַיֵּצְאוּ וַאֲמָרוּ יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה וַיְעִינֵנוּ לֹא יָדָנוּ" (שם, ז).

שואלת הגמרא (סוטה מה ע"ב): "וכי על דעתנו עלתה שזקני בית דין שופכי דמים הן? אלא שלא בא על ידינו ופטרנוהו [בלא מזון], ולא ראינוהו והנחנוהו [בלא לוייה]".

כלומר: ההשערה היא שהחלל יצא מן העיר ללא מזון, ואחרי כמה ימי רעב ראה אדם הנושא ככרות לחם. התנפל

לאביו: "פה אָמַר בְּנֵי יוֹסֵף שְׂמֵנִי אֱלֹקִים לְאָדוֹן לְכָל מִצְרָיִם". אני שמתי את האלוקים כאן במצרים, אל תקרא "שְׂמֵנִי אֱלֹקִים" אלא "שם אני אלוקים" לאדון לכל מצרים. החדרתי באומה המצרית את האמונה, עד שאפילו פרעה הכופר הגדול, היה שם שמים על פיו, כאשר אמר לאחר פתרון החלומות: "הֲנִמְצָא כֹּהֵן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בוֹ".

אכן, הבין יעקב, יוסף מושל בכל ארץ מצרים - מושל הוא ביצרו! כעין מה שנאמר על אליעזר עבד אברהם (מדרש תנחומא חיי שרה ו): "וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עֶבְדוֹ יָקֹן בֵּיתוֹ הַמִּשְׁלָל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ" (בראשית כד, ב). מהו המושל? שהיה שולט ביצרו, שנאמר: 'צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹקִים' (שמואל ב כג, כ).

הוכיח ליעקב כי מושל מצרים הוא יוסף בנו, אלא הוכיח לו כי יוסף נשאר בצדקתו וטהרתו וזוכר הוא את כל התורה שלמד.

יוסף לא רק החיה את כל העולם, אלא גם החדיר את אמונת ה' במצרים, וכפי שרמזו זאת האדמו"ר הקדוש מרוז'ין זיע"א (הובא בספר "פחד יצחק") בפסוק "מִהָרוּ וְעָלוּ אֶל אָבִי וְאִמְרָתֶם אֵלָיו פֶּה אָמַר בְּנֵי יוֹסֵף שְׂמֵנִי אֱלֹקִים לְאָדוֹן לְכָל מִצְרָיִם" (מה, ט), אל תקרא "שְׂמֵנִי אֱלֹקִים" אלא "שם אני אלוקים" לאדון לכל מצרים. יוסף הצדיק ביקש לבשר לאביו כי הצליח להשפיע יראת שמים אמונה ואלוקות על כל מצרים, וחייב את כולם למול עצמם (בראשית רבה ז, ו).

וזהו שהורה יוסף לאחים שיאמרו

מפגש יעקב אבינו עם יוסף

'שמע ישראל ה' אלוֹקינו ה' אחד".
ולכאורה תמוה, וכי לא מצא יעקב זמן
אחר לקרוא קריאת שמע, מלבד רגע
המפגש עם יוסף לאחר עשרות שנים
בהן סבר שהוא מת? למה לא קרא
מעט לפניו או מעט אחרי?

אלא, שבקריאת שמע אנו אומרים
"וְאֵהֱבֵת אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ"
(דברים ו, ה), ומקיימים בכך את מצות
אהבת ה'. הרהר יעקב אבינו: אהבה
גדולה בוערת בלבי כעת - לראות את
יוסף ולדבר איתו. רוצה אני לתת את
האהבה הגדולה הזו לקב"ה! להראות
לקב"ה כי אהבתו היא אצלי לפני הכל.

כזה ראה וקדש, את ה' יתברך!
כאשר בוערת באדם תשוקה מסוימת,
עליו לקחת את התשוקה הזו ולמנף
אותה לדבקות בה' יתברך. קודם כל -
תורה ומצוות, ואחר כך יבואו כל
השאר!

וַיֵּאסֹר יוֹסֵף מִדְּרַבְּתוֹ וַיַּעַל לְקִנְרַת
יִשְׂרָאֵל אָבִיו... וַיִּפֹּל עַל צַוְּאָרָיו וַיִּבְכֶּה עַל
צַוְּאָרָיו עוֹד. וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף
אָמוּתָה הַפֶּעַם אַחֲרַי רְאוּתִי אֶת פְּנֵיךָ
(בראשית מו, כט-ל).

הציפייה של יעקב לראות את יוסף בנו
היתה עצומה. אחד הביטויים לכך הוא
בדברי יעקב "אָמוּתָה הַפֶּעַם", וביארו
רבותינו כי כוונתו לומר: סבור הייתי
למות שתי מיתות, בעולם הזה ובעולם
הבא, והייתי אומר שיתבעני הקב"ה
את מיתתך. אבל עכשיו שעודך חי לא
אמות אלא פעם אחת - אמותה
הפעם, רק פעם אחת.

והנה למרות כל זאת מציין רש"י:
"וַיִּפֹּל עַל צַוְּאָרָיו - אבל יעקב לא נפל
על צווארי יוסף ולא נשקו, ואמרו
רבותינו שהיה קורא את שמע". בדיוק
ברגע המפגש עם יוסף, רואה יוסף את
אביו מניח את ידיו על עיניו וזועק

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחה

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמחה סוליקה

לרפואת: רמי בן חנה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ויקאם הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,

אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,

התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זררה ז"ל,

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,

יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה